

ARCHEOLOGEN VINDEN 426 CREMATIEGRAVEN VAN 3.000 JAAR OUD

Grootste urnenveld van België ontdekt

Tijdens de opgraving proberen archeologen zo voorzichtig mogelijk hun vondsten om te springen. - Repro Rutger Lievens

Archeologen van de Vrije Universiteit van Amsterdam hebben in Hofstade het grootste urnengraveland van het land blootgelegd. 426 crematiegraven van 3.000 jaar oud vonden ze, dubbel zoveel dan verwacht. Elke urne bevat zo'n kilo botten van de overledene, die eveneens de steen des tijds doorstaan hebben. Het urnengraveland ligt op 700 meter van waar in de jaren 50 een Gallo-Romeinse tempel werd ontdekt, maar is vele eeuwen ouder.

RUTGER LIEVENS

Het archeologisch onderzoek op Weyveld in Hofstade kwam er omdat er een bouwproject staat gepland. "In 2014 hadden we bij een steekproef op het terrein enkele sleuven van twee meter breed gegraven en daarbij werden 22 urnen gevonden uit de Late Bronstijd en Vroege IJzertijd. Op basis van de bevindingen dachten we dat er zo'n 200 urnen zouden te vinden zijn, wat een behoorlijk aantal is, maar wel op meerdere plekken in het land voorkomt. Wat we vonden overtrof de verwachtingen ruimschoots. We legden 426 urnen bloot die dateren uit de periode 1.000 tot 500 voor Christus, een record in België. Hofstade heeft daarmee het grootste urnengraveland uit die periode van België en dat is uniek. Er zijn geschreven bronnen uit die tijd en alles wat we weten, weten we dankzij vondsten als deze", zegt Henk Hiddink van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Crematierestten in een gevonden pot. - Rutger Lievens

Gouden oorbel

Naast de graven van het prehistorische graveland is een handvol brandgraven uit de Romeinse tijd aan het licht gekomen, net als de plattegronden van bijgebouwtjes, schuren en opslagkuilen voor graan uit de Midden IJzertijd (500-250 voor Chr.). "Een urne was enorm groot en bevatte een bronzen zwaard, bronzen haarnaalden en andere ornamenten. Deze ochtend vond een medewerker een oorbel van brons en goud. Dat is echt heel zeldzaam", zegt Hiddink. De urnen bevatten wel degelijk nog menselijke crematierestten van 3.000 jaar oud. "Als je iemand begraaft, vergaat het lichaam in de grond. Maar door de crematie blijven de botten beter bewaard", klinkt het bij de archeologen. De vraag is, van wie zijn de 3.000 jaar oude graven en wie woonde hier toen? Waren het Kelten, Germanen of nog anderen? "Vroeger had men de neiging om mensen in categorieën onder te verdelen, maar begrippen als Kelten of Germanen zeggen eigenlijk niet zoveel. Eigenlijk kan je zeggen dat het hier gewoon om lokale Hofstadenaren gaat. Deze 426 graven zijn wellicht van enkele families die hier een nederzetting hadden en generaties lang hun doden op deze plek begroeven. Het waren mensen die hier woonden, aan landbouw deden, als het moest met het zwaard hun vijanden te lijf gingen en hier hun doden cremeerden en begraaften", zegt Henk Hiddink.

Alle vondsten zullen onderzocht worden door de Amsterdamse archeologen en dan terugkeren naar Aalst. De stad zal eigenaar worden.

Tentoonstelling

Op 11 september van dit jaar komt er nog een tentoonstelling van de vondsten. "Deze opgraving levert een grote bijdrage aan de kennis over de late prehistorie in Vlaanderen en de streek rond Aalst en Hofstade in het bijzonder. Voor wat betreft de Romeinse tijd was Hofstade al een bekende naam omdat hier rond 1950 al de resten van een Gallo-Romeins heiligdom waren gevonden. Gezien het wetenschappelijk belang van de site en de collectie en de kwetsbaarheid van de vondsten, en het zeer grote volume is het opportuun om deze collectie goed te bewaren en te beheren," zegt schepen Karim Van Overmeire (N-VA).